

AZ Voorkepen

algemeen ziekenhuis
emmaüs

Bloedtransfusie

Inhoud

1. Waarom een transfusie?.....	4
2. Veiligheid.....	4
3. Verloop.....	5
4. Bijwerkingen.....	6
5. Kan ik weigeren?.....	6
6. (Mede)-verantwoordelijkheden van de patiënt.....	6
7. Contactgegevens bij vragen.....	7
8. Persoonlijke notities.....	7

Deze brochure geeft je achtergrondinformatie over bloedtransfusie. Daarnaast geeft deze brochure een antwoord op een aantal veel gestelde vragen. Verder geven wij je ook informatie om als patiënt een actieve rol te kunnen spelen tijdens je verblijf.

Tijdens een opname in het ziekenhuis is het mogelijk dat je een bloedtransfusie moet krijgen. De noodzaak tot bloedtransfusie wordt steeds met je besproken, tenzij het een acute situatie betreft. Je arts zal je als patiënt daarom inlichten over volgende zaken: de redenen voor de transfusie, de risico's verbonden aan de transfusie, evenals de risico's bij het weigeren van de transfusie.

1. Waarom een transfusie?

Bloed bestaat uit vloeistof (plasma) en uit verschillende bloedcellen, waaronder onder andere de rode bloedcellen en de bloedplaatjes. Tekorten aan deze bestanddelen kunnen te wijten zijn aan bloedverlies in het geval van een ongeval of een operatie. Tevens kan het zijn dat het lichaam deze bestanddelen onvoldoende aanmaakt, bijvoorbeeld door gebruik van bepaalde medicijnen of bij sommige ziektes.

Het doel van een bloedtransfusie is om deze tekorten aan te vullen. De keuze van het bloedproduct hangt af van het tekort waarmee je kampt. Rode bloedcellen kunnen toegediend worden bij een tekort aan rode bloedcellen, waardoor er onvoldoende zuurstof aan het lichaam kan afgegeven worden. Bloedplaatjes en plasma kunnen gegeven worden als de bloedstolling onvoldoende is. Enkel de arts is bevoegd om deze beslissing te nemen.

2. Veiligheid

Het bloed voor bloedtransfusies wordt geproduceerd door het Rode kruis en is afkomstig van vrijwillige, niet-betaalde en strikt geselecteerde donoren. Daarnaast wordt het donorbloed grondig getest op een aantal besmettelijke ziektes, zoals onder meer hepatitis en HIV. Bij de minste twijfel over een mogelijke besmetting wordt het bloed onherroepelijk vernietigd.

Dankzij deze strenge maatregelen is een bloedtransfusie erg veilig.

Ondanks de strikte controles op het donorbloed blijft er echter een zeer kleine kans bestaan op overdracht van bepaalde besmettelijke ziektes door bloedtransfusie. Daarnaast is het belangrijk dat je bloed toegediend krijgt dat bij je 'past'. Hiermee bedoelen we dat je, indien mogelijk, bloed toegediend krijgt met dezelfde bloedgroep als de jouwe. Daarom is het essentieel dat we je bloedgroep volledig correct kennen en moet je bloedgroep op twee onafhankelijke stalen bepaald worden. Indien je reeds een bloedgroepkaart hebt, kan dit dienen als één van de twee bloedgroepbepalingen.

In het labo zullen we het bloed dat we je willen toedienen vergelijken met je eigen bloed. Sommige mensen hebben speciale antistoffen tegen bloedcellen waardoor het in dat geval wat langer kan duren voor we, met de hulp van de bloedbank van het Rode Kruis, het gepaste bloed gevonden hebben. Indien deze speciale antistoffen reeds gekend zijn, dan staan ze op je bloedgroepkaartje vermeld.

3. Verloop

Een bloedtransfusie gebeurt via een infuus, meestal in een ader in de onderarm. Een verpleegkundige zal de transfusie uitvoeren onder toezicht van de arts die de transfusie voorgeschreven heeft. De duur van een transfusie is afhankelijk van het bloedproduct dat je krijgt en van je lichamelijke toestand.

Alvorens de verpleegkundige de bloedtransfusie start, zorgt zij ervoor dat het bloed dat ze zal gaan toedienen ook effectief voor jou bestemd is. Vlak voor toediening zal de verpleegkundige je dan ook vragen naar jouw naam, voornaam en geboortedatum. De verpleegkundige zal dit aftoetsen aan het polsbandje dat je draagt en aan de gegevens die vermeld staan op het etiket dat aan de eenheid bloed hangt. De bedoeling hiervan is dat de juiste eenheid wordt aangehangen bij de juiste patiënt. Je vervult bij deze identificatiecontroles een actieve rol.

Aangezien er bij een bloedtransfusie, net zoals bij andere behandelingen, bijwerkingen kunnen optreden zal de verpleegkundige je voor, tijdens en na de transfusie regelmatig controleren.

Bloeddruk, pols en temperatuur zijn hierbij belangrijke parameters. Indien je je onwel voelt tijdens de transfusie is het belangrijk om meteen de verpleegkundige te verwittigen.

4. Bijwerkingen

Bijwerkingen komen niet vaak voor. Maar het is mogelijk dat je op de transfusie reageert met onder meer koorts, rillingen, allergische reacties (jeuk, rode huiduitslag), kortademigheid of algehele malaise. Verwittig onmiddellijk een verpleegkundige indien je één van deze bijwerkingen vertoont of bij enige twijfel. De transfusie zal worden onderbroken en de verpleegkundige zal de arts verwittigen. De meeste bijwerkingen verdwijnen spontaan of zijn te behandelen met medicijnen.

Soms komen laattijdige reacties voor waarbij het lichaam reageert tegen het toegediende bloed. Dit kan zelfs tot twee maanden na de transfusie, meestal uit dit zich als een ongewone vermoeidheid of een gele verkleuring van het oogwit. Bij twijfel kan je best je huisarts verwittigen.

5. Kan ik weigeren?

Hoewel bloedtransfusie in een aantal situaties levensreddend is, heb je zoals bij elke behandeling de mogelijkheid om te weigeren. De arts zal deze weigering alsook de gevolgen ervan en alternatieve behandelopties met jou bespreken. Indien je een (levensnoodzakelijke) bloedtransfusie weigert, zullen we je vragen een verklaring te tekenen. Deze verklaring kan je trouwens op elk moment weer intrekken.

6. (Mede)-verantwoordelijkheden van de patiënt

Om een bloedtransfusie zo veilig mogelijk te laten verlopen, vragen wij je als patiënt om je medewerking:

- Bespreek de eventuele weigering van een bloedtransfusie tijdig met je arts.
- Indien je reeds een bloedgroepkaartje hebt, dan moet je het aan je arts tonen. Dit is vooral belangrijk indien je antistoffen tegen bloedcellen zou hebben die vermeld staan op het bloedgroepkaartje.

- Als patiënt neem je actief deel aan het identificatieproces. Verleen daarom je medewerking bij het identificatieproces. Hou er daarom ook rekening mee dat je te allen tijde je polsbandje draagt en controleer of de gegevens correct zijn.
- Als patiënt blijf je tijdens de gehele duur van de transfusie op je kamer zodat de verpleegkundige de nodige controles kan uitvoeren en zodat men in geval van eventuele problemen direct kan reageren.
- Verwittig in geval van bijwerkingen onmiddellijk de verpleegkundige.

7. Contactgegevens bij vragen

Neem ook zeker een kijkje op onze website www.azvoorkempen.be.
Je vindt er meer praktische informatie terug over je ziekenhuisfactuur,
aanmelden en inschrijven in het ziekenhuis, parkeren ...

8. Persoonlijke notities

